

Määräykset ja ohjeet 1/2025 [Maksukyvyttömyysriskien hallinta kuluttajaluotonannossa] Yhteenveto ja palaute lausunnoista

Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muotoiluehdotus)	Finanssivalvonnan vastaus
Yleiset kommentit	Suomen Pankki pitää maksukyvyttömyysriskien hallintaa koskevien määräysten yleisiä lähtökohtia ja tavoitteita kannatettavina ja tärkeinä, sillä määräykset edistävät luotonantajien luottoriskien hallintaa, luotonhakijoiden luottokelpoisuuden arviointia, liiallisen kuluttajaluotonannon ja kotitalouksien liiallisen velkaantumisen ehkäisemistä ja siten koko rahoitusjärjestelmän vakautta.	Ei muutosehdotusta
	Suomen Pankki pitää tärkeänä, että kuluttajaluottoja myöntävillä luottolaitoksilla ja muilla luotonantajilla ja -välittäjillä on käytössään riskiluokitusjärjestelmät, joilla ne voivat seurata ja arvioida maksukyvyttömyysriskejä luotettavasti ja välttää luottojen myöntämistä kuluttajille, joiden maksukyvyttömyysriski on kohtuuttoman suuri.	Ei muutosehdotusta
	Suomen Pankki pitää hyvänä, että luotonantajat käyttävät luottoriskien ja luottoriskimallien arvioinnissa yhdenmukaisia menetelmiä ja että luotonantajat	Ei muutosehdotusta

	raportoivat luottoriskeistä ja riskimallien toimivuudesta Finanssivalvonnalle määräysten mukaisesti. Valtiovarainministeriö pitää määräys- ja ohjeluonnosta lähtökohdiltaan ja perusteiltaan tarkoituksenmukaisena sekä yleisesti ottaen huolellisesti valmisteltuna. Valtiovarainministeriö katsoo, että ehdotettu lähestymistapa vastaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 15 luvun 11 b §:n 4 momentissa sekä eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (186/2023) 13 §:n 4 momentissa säädettyjä toimivaltuuksia tarkempien määräysten antamisesta luottolaitoksilta ja kuluttajaluotonantajilta edellytettävistä riskiluokitusjärjestelmistä. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa tulisi vielä täsmentää, miltä osin puheena olevat uudet määräykset lisäisivät luottolaitosdirektiivin (2013/36/EU) ja EU:n vakavaraisuusasetuksen (N:o 575/2013) soveltamisalaan kuuluvien luottolaitosten velvoitteita näissä mainituissa säädöksissä ja säädöksissä toimeenpaneavassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden lisäksi. Yleisellä tasolla valtiovarainministeriö katsoo, että riskiluokitusjärjestelmistä on säädetty suhteellisen kattavasti näissä edellä mainituissa säädöksissä. Vaikka mainitut säädökset koskevat luottolaitosten riskienhallintaa ja puheena oleva määräys- ja ohjekokoelmaluonnos käsittelee riskiluokitusjärjestelmien vähimmäisvaatimuksia	Ei muutosehdotusta Fiva toteaa, että puheena olevan uuden määräyksen myötä uutena velvoitteena luottolaitoksille tulisi ohjeissa ja määräyksissä määritelty MK-raportointi, jolla Fiva seuraa valvottavien maksukyvyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa. Kyseinen raportointi on perusteltua, koska tarkempien määräysten antaminen maksukyvyttömyysriskin arvioinnin kannalta tarpeellisista raja-arvoista ja jakaumista sekä riskiluokitusjärjestelmissä käytettävistä tiedoista ja toimintamalleista ei ole mahdollista nykyisen raportoinnin perusteella.
--	---	---

	asiakkaansuojanäkökulmasta, riskienhallinnallisiin vaatimuksiin nähden lisäedellytysten asettaminen tulisi olla uusissa määräyksissä ja ohjeissa luottolaitosten osalta huolellisesti perusteltua. Lain esitöissä luottolaitoksen riskienhallinnallisten velvoitteiden täyttämisen on katsottu olevan lähtökohtaisesti riittävää myös luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 11 b §:ssä säädettyjen velvoitteiden kannalta (HE 101/2022 vp, s. 58). Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) katsoo, että maksukyvyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa koskevissa määräyksissä ja ohjeissa olisi hyvä selvyyden vuoksi mainita kuluttajansuojalain 7 luvun 14 §:ssä säädetty velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus. Lisäksi KKV haluaa muistuttaa kuluttajaluottojen myöntäjiä, että vaikka heillä on maksukyvyttömyysriskien seuraamiseksi ja arvioimiseksi riskiluokitusjärjestelmä, tulee luotonantajien jokaisen luottosopimuksen kohdalla kuitenkin aina arvioida myös kyseisen luottosopimuksen luotonhakijan yksilöllinen luottokelpoisuus. Finanssiala ry (FA) tiivistys: Luottolaitokset tulee vapauttaa uudesta turhasta raportointivelvoitteesta - Finanssiala ry (FA) pitää MOK-luonnosta huonosti luottolaitoksille sopivana ja katsoo, että luottolaitokset tulisi jättää pois sen piiristä.	Finanssivalvonta toteaa, että luotonantajat ovat velvollisia noudattamaan luottokelpoisuuden arviointia koskevia velvoitteita, joita ehdotettu uusi MOK ei koske. Fiva toteaa, että uusi sääntely maksukyvyttömyysriskien hallinnasta kuluttajaluotonannossa koskee myös luottolaitoksia.
--	---	---

	- Luonnoksessa käytetty maksukyvyttömyysriskin määrittely eroaa maksukyvyttömyyden määritelmää koskevasta EBA:n ohjeesta, jota käytetään luottolaitosten luottoriskimallien kehittämisessä. Myös eräät muut MOK-luonnoksessa käytetyt määritelmät ovat epätaivomaisia ja poikkeavat luottolaitoslain ja EU-sääntelyn käsitteistöstä. - Esitetty raportointi ei vastaa todellista luottoriskiarvioinnin sisältöä luottolaitoksissa. - Raportointiformaatti on manuaalinen ja hallinnollisesti erittäin raskas. Siitä valvonnassa saatava hyöty ei ole suhteessa valvottaville aiheutuviin kustannuksiin.	Fiva toteaa, että laitokset raportoivat erääntyneet vastaavasti kuin ne raportoivat erääntyneet FINREP 18.00 -lomakkeella. Tämä täsmennetään MOK-luonnoksen uudeksi kohdaksi (35) seuraavasti: Finanssivalvonnan Määräysten ja ohjeiden 20/2013 soveltamisalaan kuuluvat valvottavat (Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) tarkoitetut valvottavat sekä ulkomaiset sivuliikkeet) ilmoittavat tiedot erääntymättömistä ja erääntyneistä saamisista soveltaen komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 451/2021 annettua FINREP-lomaketta F 18.00 koskevaa ohjeistusta liittyen saamisten merkittävyyden kynnysarvoihin sekä luokittelutasoon (liiketoimen perusteella, velallisen perusteella). Fiva kommentoi tätä kohtaa alempana. Fiva toteaa, että kyseinen raportointi on perusteltua, koska tarkempien määräysten antaminen maksukyvyttömyysriskin arvioinnin kannalta tarpeellisista raja-arvoista ja jakaumista sekä riskiluokitusjärjestelmissä käytettävistä tiedoista ja toimintamalleista ei ole mahdollista nykyisen raportoinnin perusteella. Lisäksi maksukyvyttömyysriskien hallintaa koskevassa teema-arviossa (Valvottavatiedote 21.3.2024 – 15/2024) kerättiin valvottavilta tietoja hyvin pitkälti MK-raportin formaatin mukaisesti ja luottolaitokset kykenivät pääsääntöisesti toimittamaan pyydetty tiedot aikataulussa.
	FA yksittäiset kappaleet:	

	1) Yleisiä huomioita MOK-luonnoksesta FA totesi lausunnossaan hallituksen lakiesityksestä kotitalouksien velkaantumista rajoittavaksi lainsäädännöksi (HE 101/2022 vp), että lakiesitykseen sisältynyt ehdotus kuluttajaluottoihin liittyvien maksukyvyttömyysriskien hallinnasta on ongelmallinen. Luottolaitoksille ehdotetut raportointivelvoitteet samoin kuin Finanssivalvonnalle ehdotettu määräyksenantovaltuus olivat ristiriidassa tai päällekkäin muun sääntelyn kanssa. Käytännössä ehdotukset olivat FA:n mielestä osa vakavaraisuusvalvontaa, joka EU:ssa on luottolaitosten osalta täysharmonisoitua. FA myös katsoi, että ehdotuksia ei voi sisällyttää asiakasliiketoiminnan menettelytapoja koskevaan luottolaitoslain lukuun. Nyt lausuntokierroksella oleva Finanssivalvonnan MOK-luonnos osoittaa, että FA:n talousvaliokunnalle esittämä huolenaihe oli perusteltu. Ehdotetussa muodossaan luonnoksen sisältämät uudet velvoitteet luottolaitoksille ovat merkittävältä osin ristiriidassa vakavaraisuuslaskennan ja maksukyvyttömyyden määritelmän vaatimusten kanssa. Luottolaitoslain 15 luvun 11 b §:n mukaan luottolaitoksella on oltava riskiluokitusjärjestelmä, jolla se voi seurata ja arvioida maksukyvyttömyysriskejä luotettavasti kuluttajaluotonannossaan. Laissa Finanssivalvonnalle on annettu valtuus ohjeistaa tarkemmin tästä järjestelmästä. FA haluaa korostaa, että riskiluokitusjärjestelmän olemassaolo, siihen sisältyvät oletukset ja data sekä sen käyttö luottopäätöksissä on keskeinen osa	Fiva toteaa, että MOK-luonnos ei liity vakavaraisuusvalvontaan vaan menettelytapavalvontaan, eikä näin ollen ole ristiriidassa tai päällekkäinen muun sääntelyn kanssa (ks. tarkemmin alla). Fiva toteaa, että puheena oleva MOK-luonnos ei liity lausunnossa viitattuun vakavaraisuuslaskentaan ja -valvontaan vaan menettelytapavalvontaan, eikä näin ollen ole ristiriidassa tai päällekkäinen muun sääntelyn kanssa. Raportoinnin tarkoituksena on saada tietoa maksukyvyttömyysriskien arvioinnin luotettavuudesta luotonmyöntöhetkellä.
--	---	---

	sisäisiä malleja käyttävien laitosten mallivalvontaa. Nämä luokitusjärjestelmät perustuvat EU-säätelyyn ja suurten laitosten osalta myös EU-valvontaan, jonka lähtökohdat eroavat osin merkittävästi luonnoksessa esitetystä. Vaikka luonnoksen mukainen laskenta ja raportointi sinänsä olisi luottolaitoksille mahdollista, FA ei näe sen lisäävän informaatiota luottopäätösten teosta ja siinä käytettävistä suureista. Sen sijaan FA pitää ilmeisenä riskinä, että valvoja tekee raportoinnista johtopäätöksiä, jotka eivät ole perusteltuja eivätkä kuvasta luottolaitosten todellisia menettelytapoja luotonannossaan. 2) Luottolaitosten raportointitaakkaa ei tule kasvattaa. Talousvaliokunta on mietinnössään (TaVM 36/2022 vp) todennut hallituksen lakiesityksen sisältävän luotonantajia koskevia melko raskaita raportointivelvoitteita, ja korostanut riittävän ja jatkuvan vuoropuhelun merkitystä viranomaisten ja alan kesken ja pitänyt tärkeänä, ettei rahoitusmarkkina-alan sääntelytaakkaa ja sen aiheuttamia kustannuksia lisätä kohtuuttomasti. FA:n mielestä kohtuuttomana voidaan pitää sellaisia raportointivelvoitteita, joiden sisältämä tieto toimitetaan viranomaisille jo jonkin muun lainsäädännön velvoitteiden täyttämiseksi, tai sellainen raportointi, joka ei käytännössä vastaa lainsäätäjän pyrkimykseen arvioida sitä, myöntääkö luottolaitos luottoja maksukyvyttömille asiakkaille.	Fiva toteaa, että maksukyvyttömyysriskien hallintaa koskevassa teema-arviossa (Valvottavatiedote 21.3.2024 – 15/2024) kerättiin valvottavilta tietoja hyvin pitkälti MK-raportin formaatin mukaisesti. Teema-arvion tulokset ja johtopäätökset osoittivat, että kyseisellä raportoinnilla Fiva kykenee arvioimaan tehokkaasti ja ennen kaikkea yhteismitallisesti kaikkien luotonantajien maksukyvyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa riippumatta siitä, ovatko toimijat luottolaitoksia tai muita luotonantajia, jotka eivät ole EU:n vakavaraisuussääntelyn piirissä olevia toimijoita. Fiva toteaa, että puheena olevan MOK-luonnoksen myötä luottolaitoksille tulevan MK-raportointivelvoitteen ei katsota lisäävän kohtuuttomasti luottolaitosten raportointitaakkaa. Fiva ei saa MK-raportin tietoja muusta nykyisestä raportoinnista. Nykyinen raportointi ei sisällä uusia luottoja koskevaa raportointia, jonka perusteella olisi mahdollista arvioida maksukyvyttömyysriskiä MOK-luonnoksen tarkoittamalla tavalla. Lisäksi Fiva toteaa, että maksukyvyttömyysriskien hallintaa koskevassa teema-arviossa (Valvottavatiedote 21.3.2024 – 15/2024) kerättiin valvottavilta tietoja hyvin pitkälti MK-raportin formaatin mukaisesti. Teema-arvion tulokset ja johtopäätökset osoittivat, että kyseisellä raportoinnilla Fiva kykenee arvioimaan tehokkaasti ja ennen kaikkea yhteismitallisesti kaikkien luotonantajien maksukyvyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa riippumatta siitä, ovatko toimijat luottolaitoksia tai muita luotonantajia, jotka eivät ole EU:n vakavaraisuussääntelyn piirissä olevia toimijoita.
--	--	---

	MOK-luonnokseen sisältyvä raportointivelvoite on FA:n mielestä juuri edellä sanotun kaltainen ja siten ristiriidassa sen kannan kanssa, jonka talousvaliokunta otti käsitellessään Finanssivalvonnan valvontamaksuja koskevaa lainsäädäntömuutosta. Valiokunnan mietinnön (TaVM 7/2023 vp) mukaan finanssialan merkittävästi lisääntynyt sääntely on johtanut huomattaviin sääntelyn toimeenpano- ja valvontakuluihin toimialalla, ja tästä syystä on tärkeää, että sääntely on mahdollisimman johdonmukaista ja yksiselitteistä ja muodostaa selkeän kokonaisuuden ja että tämä koskee EU:n ja kansallisen lainsäädännön ohella myös Finanssivalvonnan antamia määräyksiä, ohjeita ja suosituksia. Uutta raportointivelvoitetta on lainsäädännön valmistelun aikana perusteltu mm. sillä, että se palvelee eri tarkoitusta kuin voimassa oleva vakavaraisuussäntelyn mukainen raportointi. Tämän ei kuitenkaan voida katsoa olevan riittävä peruste MOK-luonnoksen mukaiselle raportointitaakalle. Luonnoksen mukainen raportointi näyttäytyy raskaana erityisesti siksi, että vaadittavat tiedot täytyisi antaa voimassa olevaan raportointiin nähden erilaisessa muodossa ja eri tavoin jäsennehtynä. Kaiken kaikkiaan MOK-luonnoksessa oleva raportointiformaatti on manuaalinen ja hallinnollisesti erittäin raskas.	Fiva toteaa, että kyseinen raportointi on perusteltua, koska tarkempien määräysten antaminen maksukyvyttömyysriskin arvioinnin kannalta tarpeellisista raja-arvoista ja jakaumista sekä riskiluokitusjärjestelmissä käytettävistä tiedoista ja toimintamalleista ei ole mahdollista nykyisen raportoinnin perusteella. Lisäksi maksukyvyttömyysriskien hallintaa koskevassa teema-arviossa (Valvottavatiedote 21.3.2024 – 15/2024) kerättiin valvottavilta tietoja hyvin pitkälti MK-raportin formaatin mukaisesti ja luottolaitokset kykenivät pääsääntöisesti toimittamaan pyydetty tiedot aikataulussa. Fiva toteaa, että kyseinen raportointi on perusteltua, koska tarkempien määräysten antaminen maksukyvyttömyysriskin arvioinnin kannalta tarpeellisista raja-arvoista ja jakaumista sekä riskiluokitusjärjestelmissä käytettävistä tiedoista ja toimintamalleista ei ole mahdollista nykyisen raportoinnin perusteella. Lisäksi maksukyvyttömyysriskien hallintaa koskevassa teema-arviossa (Valvottavatiedote 21.3.2024 – 15/2024) kerättiin valvottavilta tietoja hyvin pitkälti MK-raportin formaatin mukaisesti ja luottolaitokset kykenivät pääsääntöisesti toimittamaan pyydetty tiedot aikataulussa.
--	---	---

	3) MOK-luonnos ei heijasta todellista luottoriskiarvioinnin sisältöä luottolaitoksissa Kuluttajaluottojen luottoriskianalyysi ja henkilöasiakkaiden luottokelpoisuuden arviointi perustuvat useisiin eri tekijöihin, joista tärkeimmät ovat asiakkaan maksukykyyn liittyvä tunnusluvut sekä tulo- ja menoarviolitännäiset säännöt. Taustalla toimintaa ohjaa luottolaitoksen päättämä luottostrategia, joka pitää sisällään useita erilaisia riskiparametreja ja päätössääntöjä. Luottoriskimallien riskipistelaskennan tuloksia käytetään osana päätöksentekoa yhdessä muun informaation kanssa. Mallien painoarvo on yleensä pienempi kuin edellä mainituilla maksukyvyn tunnusluvuilla. Luottolaitoksella on lisäksi toisinaan useita eri malleja käytössä tukemassa luottopäätösten tekoa. Jotta MOK-luonnoksessa esitetty raportointi voisi toimia käytännössä, se edellyttäisi FA:n mielestä yhden luottoriskimallin käyttämistä siten, että se kattaa kaikki tuote- ja muut segmentit ja sisältää ylätasoin luottopäätössääntöihin liittyvät riskiparametrit. Näin ei yleensä ole. Kaiken kaikkiaan MOK-luonnoksessa esitetty raportointi ei siten FA:n mielestä vastaa todellista luottoriskiarvioinnin sisältöä luottolaitoksissa. 5 Lopuksi FA:n mielestä MOK-luonnos ei vastaa Finanssivalvonnalle luottolaitoslaissa annettua valtuutta harjoittaa	Fiva toteaa, että vaikka luottopäätökseen vaikuttaisi riskipisteiden lisäksi mahdolliset muut riskiparametrit ja päätössäännöt, riskipisteiden tulee siitä huolimatta ennustaa maksukäyttäytymistä luotettavasti. Siksi kyseisellä raportoinnilla Fiva kykenee arvioimaan tehokkaasti ja yhteismitallisesti luotonantajien maksukyvyyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa. Fiva toteaa, että maksukyvyyttömyysriskien hallintaa koskevassa teema-arviossa (Valvottavatiedote 21.3.2024 – 15/2024) kerättiin valvottavilta tietoja hyvin pitkälti MK-raportin formaatin mukaisesti. Teema-arvion tulokset ja johtopäätökset osoittivat, että kyseisellä raportoinnilla Fiva kykenee arvioimaan tehokkaasti ja ennen kaikkea yhteismitallisesti kaikkien luotonantajien maksukyvyyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa riippumatta siitä, ovatko toimijat luottolaitoksia tai muita luotonantajia.
--	---	--

	luottolaitosten menettelytapavalvontaa, eikä MOK-luonnoksessa esitetty raportointi tuota sellaista tietoa, joka olisi aidosti hyödyllistä luottolaitosten menettelytapojen valvomiseksi. FA katsookin, että Finanssivalvonnan tulisi joko tarkastella lähestymistapaansa kokonaan uudelleen tai sulkea luottolaitokset MOKin ulkopuolelle ja soveltaa sitä ainoastaan muihin kuluttajaluottoja myöntäviin toimijoihin. Lisäksi FA kiinnittää huomiota, että käytetty maksukyvyttömyysriskin määrittely eroaa maksukyvyttömyyden määritelmää koskevasta EBA:n ohjeesta, jota käytetään pankkien luottoriskimallien kehittämisessä. Näin ollen raportoinnissa saatuja tuloksia ei voida käyttää pankkien mallien toimivuuden arvioinnissa. Luottoalan Asiantuntijat ry (Luotas) pitää maksukyvyttömyysriskien hallinnan tarkempaa ja yhdenmukaisempaa ohjeistusta hyvänä ja tarpeellisena. Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole asiassa lausuttavaa.	Fivalla on luottolaitoslain 15:11 b § mukainen toimivalta valvoa maksukyvyttömyysriskien hallintaa kuluttajaluotonannossa. MOK annetaan ko. §:n mukaisesti. Fiva toteaa, että MK-raportoinnilla ei arvioida luottolaitosten vakavaraisuusmalleja. Ei muutosehdotusta Ei muutosehdotusta
Lukukohtaiset kommentit		

Luku 1.1	FA kiinnittää huomiota, että MOK-luonnoksessa tulisi selvyiden vuoksi mainita, että KSL 7a luvun mukaiset asunto-omaisuuteen liittyvät luotot eivät kuulu soveltamisalaan.	Fiva toteaa, että määräysten ja ohjeiden soveltamisala on kappaleessa 1.1. Kuluttajansuojalain 7 a luvun mukaiset asunto-omaisuuteen liittyvät luotot eivät kuulu soveltamisalaan.
Luku 1.2	Suomen Pankki kiinnittää huomiota määritelmien käsitteisiin kulutusluotto, vakuudellinen kulutusluotto ja vakuudeton kulutusluotto. Käsitteitä ei käytetä muualla määräyksissä eikä kuluttajansuojalaissa. Suomen Pankki katsoo, että selvyiden vuoksi olisi hyvä käyttää käsitettä kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun soveltamisalaan kuuluva kuluttajaluotto. FA kiinnittää huomiota, että määritelmissä mainitaan jostain syystä myös vakuudelliset kulutusluotot, vaikka niihin ei viitata muualla tekstissä. Lisäksi FA kiinnittää huomiota, että EBA:n ohje mahdollistaa maksukyvyttömyyden käsittelyn myös tuotetasiakastasolla, mikä poikkeaa MOK-luonnoksessa määrittelystä raportointitasosta. Siten luonnoksessa oleva määrittelytaso ei välttämättä ole käytössä kaikissa luottolaitoksissa, mikä sekoittaa raportointia. FA huomioi, että ylipäättään olisi tärkeää, että luonnoksessa käytetyt määritelmät olisivat yhteneväisiä luottolaitoslain ja EU-säätelyn kanssa. Tämä koskee esimerkiksi huonojen ja hyvien luottojen määrittelyä. Määritelmien poikkeavuuden vuoksi ei ole esimerkiksi selvää, miten erääntymispäivien laskenta suoritetaan.	Fiva toteaa, että kappaleesta 1.2 Määritelmät poistetaan käsitteet kulutusluotto, vakuudellinen kulutusluotto ja vakuudeton kulutusluotto. Fiva toteaa, että kappaleesta 1.2 Määritelmät poistetaan käsitteet kulutusluotto, vakuudellinen kulutusluotto ja vakuudeton kulutusluotto. Fiva toteaa, että laitokset raportoivat erääntyneet vastaavasti kuin ne raportoivat erääntyneet FINREP 18.00 -lomakkeella. Tämä täsmennetään MOK-luonnoksen uudeksi kohdaksi (35) seuraavasti: Finanssivalvonnan Määräysten ja ohjeiden 20/2013 soveltamisalaan kuuluvat valvottavat (Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) tarkoitetut valvottavat sekä ulkomaiset sivuliikkeet) ilmoittavat tiedot erääntymättömistä ja erääntyneistä saamisista soveltaen komission täytäntöpanoasetuksessa (EU) N:o 451/2021 annettua FINREP-lomaketta F 18.00 koskevaa ohjeistusta liittyen saamisten merkittävyyden kynnsarvoihin sekä luokittelutasoon (liiketoimen perusteella, velallisen perusteella).

	FA huomioi, että myös erät muut seikat kaipaavat täsmentämistä kuten se, miten raportoidaan ennen 90 päivän eräntymistä irtisanottu luotto, jota ei ole kirjattu luottotappioksi. Eräntymispäivien laskenta päättyy irtisanomishetkeen, ja MOK-luonnoksen mukaan tällainen luotto voitaisiin ilmeisesti raportoida joko irtisanomispäivän eräntymispäivien mukaisella sarakkeella tai sarakkeella, joka vastaa sellaisia luottoja, joista on kirjattu luottotappio. FA huomioi, että MOK-luonnoksessa ei ole määritelty raportointiaikataulua. Mikäli luonnos otetaan edellä esitetystä huolimatta käyttöön myös luottolaitosten osalta, FA esittää, että raportointiajankohdaksi tulisi tarkasteluajankohtaa seuraavan vuoden kesäkuun 30. päivä. Tämä helpottaisi raportoinnin aiheuttamaa kuormitusta valvottavissa.	Fiva toteaa, että MOK:ia sekä MK-raportointipohjaa täydennetään tältä osin niin, että ennen 90 päivän eräntymistä irtisanottu luotto, jota ei ole kirjattu luottotappioksi, raportoidaan toteutuneiden luottotappioiden sarakkeissa. Fiva toteaa, että MOK-luonnoksessa on mainittu raportointiaikataulu kohdassa (32). Ensimmäisellä raportointikerralla MK-lomakkeella raportoidaan ajankohdalta 31.12.2025 kaikki uudet luotot, jotka on myönnetty aikavälillä 1.1.–31.12.2024. Fiva katsoo, että kyseinen aikataulu ei kohtuuttomasti lisää raportoinnin aiheuttamaa kuormitusta valvottavissa, koska ensimmäinen raportointi tapahtuu vuoden 2026 alkupuolella.
Luku 4.1	Luotas nostaa esille, että kuluttajien maksukykyyn liittyvää dataa on nykyisin saatavilla huomattavasti aiempaa enemmän ja luottoriskimalleissa parhaimman mahdollisen ennustekyvyn varmistamiseksi on suositeltavaa ottaa huomioon rahoitusyhtiön sisäisen datan lisäksi myös kolmansien osapuolten tuottama tai välittämä data, tai ainakin hyödynnettävä tätä osana maksukykyyn arviointia. Tällaisia kolmansia osapuolia voivat edellä mainitun sekä Verohallinnon positiivisen luottotietorekisterin ohella olla esimerkiksi perintä- ja luottotietoyhtiöt (mm. maksukäyttäytymistiedot, perintätiedot, geneeriset riskiluokitusmallit ja PSD2-data). Näiden yleensä kuluttajan suostumuksen	Ei muutosehdotusta

	vaativien tietojen hyödyntäminen luo kattavan kokonaiskuvan kuluttajan tuloista ja menoista, mahdollistaen myös yksilöllisemmän maksukyvyn arvioinnin.	
Luku 4.4, kohta (31)	Suomen Pankki kiinnittää huomiota määräysten soveltamisalaan. Määräyksiä sovelletaan luotonantajiin, jotka myöntävät kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja. Määräyksestä ei käy ilmi, miksi määräysten mukainen raportointi koskisi vain kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia vakuudettomia kuluttajaluottoja.	Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden soveltamisala voi Finanssivalvonnan harkinnan mukaisesti olla lain soveltamisalaa suppeampi. Soveltamisalan laajuuteen vaikuttavat määräysten ja ohjeiden hyödyt suhteessa niiden aiheuttamaan hallinnolliseen taakkaan.
Luku 4.6, kohta (38)	Luonnoksen mukaan Finanssivalvonta voisi harkinnanvaraisesti myöntää luvan poiketa raportoitavien riskiluokkien lukumäärästä (ks. luonnoksen sivu 14, alaluku 4.6). Valtiovarainministeriö katsoo tarpeelliseksi, että tällaisen harkinnanvaraisen poikkeuksen myöntämisen perusteet tulisi olla määriteltynä määräys- ja ohjekokoelmassa. Vaihtoehtoisesti valtiovarainministeriö ehdottaa joko harkinnanvaraisuuden poistamista tältä osin kokonaan tai riskiluokkia koskevien määräysten muuttamista rakenteeltaan sellaiseksi, että edellytettävien riskiluokkien lukumäärää koskeva vähimmäisvaatimus olisi jo lähtökohtaisesti pienempi.	Lupa poiketa MK-raportoinnin ilmoitusvelvollisuudesta on lisätty MOK-luonnokseen uudeksi kohdaksi (39) seuraavasti: Finanssivalvonta voi valvottavan hakemuksesta myöntää luvan määräajaksi poiketa kohdan (33) mukaisten raportoitavien riskiluokkien vähimmäismäärästä, jos: • valvottava on osoittanut, että riskiluokkien vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen noudattaminen johtaisi toiminnan merkittävään vaikeutumiseen ja valvottava samalla osoittaa uskottavan suunnitelman, jolla sen toiminta saadaan kohtuullisessa ajassa näiden määräysten asettamisen edellytysten mukaiseksi; tai • valvottavan luotonantotoiminta on laajuudeltaan ja luonteeltaan sikäli vähäistä, että riskiluokkien määrän vähentämiselle on perusteltu syy; tai • valvottavalla on muu perusteltu syy poiketa riskiluokkien vähimmäismäärää koskevasta vaatimuksesta. Riskiluokkien vähimmäismäärää koskevan poikkeuksen myöntäminen tulee yleisesti ottaen olla poikkeuksellista ja se ei saa vaarantaa riskiluokkia koskevan sääntelyn tavoitteiden toteutumista.